

Ak bolo správanie sa polície voči Vám vážnejšie - ak Vás policajt/policajтка napríklad urážal/-a kvôli Vašej etnickej príslušnosti, fyzicky Vás zranil/-a a podobne, môžete na neho/ňu podať **trestné oznámenie**. Pri podávaní trestného oznámenia popíšte celú udalosť a uveďte, že svojim konaním policajt/policajтка mohol/-a spáchať trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa.

Trestné oznámenie môžete podať na:

- najbližšej policajnej stanici osobne, prípadne ho napísať a poslať poštou,
- na príslušnej okresnej prokuratúre,
- alebo priamo na Odbor inšpekčnej služby Sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, kde evidujú a vybavujú oznámenia a podania o podozrení **z páchania trestnej činnosti policajtov/policajtiiek**.

Adresa: Ministerstvo vnútra SR, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby MV SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
Trestné oznámenie môžete poslať nie len poštou, ale aj na internete, a to prostredníctvom formulára na internetovej stránke ministerstva vnútra: <http://www.minv.sk/?oznamenie-o-protipravnom-konani-prislusnika-pz>

Pri riešení takéhoto prípadu, či už formou sťažnosti alebo trestného oznámenia, je dobré poradiť sa s právnikom /-čkou alebo sa priamo obrátiť na našu organizáciu, ktorá Vám pomôže.

Kto Vám pomôže?

Ak máte pocit, že policajt či policajтка koná nad rámec svojich právomocí, porušuje svoje povinnosti a porušuje Vaše práva – môžete sa obrátiť aj na Poradňu pre občianske a ľudské práva, ktorá Vám v týchto prípadoch poradí a poskytne **bezplatnú právnu pomoc**:

Poradňa pre občianske a ľudské práva
Krivá 23
040 01 Košice

Tel.č.: 055/ 68 06 180
Mob.č.: 0908 695 531
E-mail: poradna@poradna-prava.sk

Tento informačný materiál bol vydaný vďaka podpore Nadácie otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation

Vaše práva pri kontakte s políciou

Vaše práva pri kontakte s políciou

V živote sa občas objaví situácia, keď sa nevyhne stretnutie s políciou. Úlohou polície je dbať na poriadok a bezpečnosť nás všetkých. Práca príslušníkov/-čok polície je dôležitá a pri jej výkone majú určité právomoci. Svoje právomoci však nesmú zneužívať. Naše zákony presne upravujú, čo si môžu policajti a policajtky pri svojej práci dovoliť a ako sa musia voči nám občanom a občiankam správať.

Najdôležitejšie právomoci policajta/policajtky:

- **požadovať od Vás preukázanie totožnosti** (občiansky preukaz, cestovný pas), ale len v rámci jeho/jej policajnej práce (napr. pri zisťovaní páchatelov/-liek trestných činov, priestupkov),
  - mal by Vám vysvetliť, prečo od Vás žiada preukázanie totožnosti,
  - ak by ste odmietli alebo ak svoju totožnosť nedokážete preukázať, môžete byť predvedený/-á na policajnú stanicu,
  - po zistení Vašej totožnosti Vás musí ihneď prepustiť.
- **požadovať od Vás potrebné vysvetlenie** a to v prípade, ak by ste mohli prispieť k objasneniu alebo odhaleniu priestupku, k zisteniu páchatela/-ky nejakého priestupku alebo k vypátraniu hľadaných alebo nezvestných osôb a vecí,
  - v prípade potreby je policajt/policajтка oprávnený/-á vyzvať Vás, aby ste sa ihneď alebo v určenom čase dostavili na policajné oddelenie za účelom spísania zápisnice o podaní vysvetlenia,
  - ak by ste sa bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov odmietli dostaviť na policajnú stanicu podať potrebné vysvetlenie, môže Vás nechať predviesť. Pri podaní vysvetlenia sa spíše zápisnica, ktorú je treba si na konci prečítať a podpísať,
  - podanie vysvetlenia môžete odmietnuť, ak by to Vás alebo Vašich príbuzných vystavilo nebezpečenstvu trestného stíhania.
- **zaistiť Vás** (zobrať Vás na policajnú stanicu a istý čas si Vás tam ponechať), ale len vtedy, ak by ste:
  1. svojim konaním bezprostredne ohrozovali život alebo zdravie svoje, iných osôb alebo tiež majetok,
  2. ak ste pristihnutý/-á pri páchaní priestupku a je tu obava, že budete v páchaní priestupku pokračovať alebo ak je to nevyhnutne potrebné na riadne zistenie alebo objasnenie vecí,
  3. ak sa nachádzate na mieste trestného činu bezprostredne po jeho spáchaní a je potrebné zistiť Vašu súvislosť so spáchaným trestným činom,

- na policajnom oddelení musia po Vašom zaistení ihneď vydať rozhodnutie, v ktorom musí byť napísané, prečo Vás zaistili,
- zaistenie Vašej osoby nesmie trvať viac ako 24 hodín,
- polícia Vám musí v takomto prípade zabezpečiť stravu a v prípade potreby aj lekárske ošetrovanie.

- **zaistiť vec** (zobrať nejakú Vašu vec) a to vtedy, ak je podozrenie, že táto vec súvisí so spáchaním trestného činu alebo ak je táto vec potrebná z hľadiska práce polície,
  - o tom, že vec bola zaistená, Vám musí byť vydané písomné potvrdenie, v ktorom sa vec presne opíše,
  - zaistenú vec Vám musia najneskor do troch mesiacov vrátiť.
- prikázať Vám, **aby ste zostali na určitom mieste**, alebo aby ste nevstupovali na určité miesto, ak je to nevyhnutné pre udržanie verejného poriadku a bezpečnosti a práv iných ľudí;
- **použiť proti Vám donucovacie prostriedky** (napr. hmaty, údery, putá, služobného psa, varovný výstrel), ako aj prostriedky na prekonanie odporu (napr. slzotvorný plyn, elektrický paralyzátor),
  - pred ich použitím je ale policajt/policajтка povinný/-á vyzvať Vás, aby ste upustili od protiprávneho konania a musí Vás vopred vystríhať, že použije donucovací prostriedok,
  - použitie donucovacích prostriedkov musí byť primerané nebezpečnosti útoku.

Povinnosti policajta/policajtky, ktoré musí dodržiavať za akýchkoľvek okolností:

- dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť každého človeka;
- byť slušný/-á, taktný/-á a ohľaduplný/-á voči všetkým ľuďom bez rozdielu;
- ku každému pristupovať rovnako, bez ohľadu na rasový, národnostný či sociálny pôvod človeka;
- nesmie sa nechať podplatiť a nesmie zneužívať svoju prácu v polícii;
- nesmie používať násilie; donucovacie prostriedky môže využívať len v prípadoch, kedy mu/jej to dovoľuje zákon;
- musí osobu, voči ktorej koná pri plnení svojich policajných úloh, informovať o všetkých jej právach;
- preukázať príslušnosť k polícii pri svojej práci (pri policajnom zákroku), ak to okolnosti dovoľujú - a to policajnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom prípadne odznakom. Keď policajt/policajтка pri policajnom zákroku nemá na sebe policajnú rovnošatu, musí sa preukázať služobným preukazom.

Nezabudnite: To, čo príslušníkom a príslušníckam polície zákon nedovoľuje, to je pre nich zakázané. Máte právo, aby sa k Vám policajti a policajtky správali v súlade so zákonom. Ak nedodržia svoje povinnosti a prekračujú svoje policajné právomoci - môžete sa sťažovať.

Čo robiť, keď policajt/policajтка porušuje Vaše práva?

Ak máte pocit, že policajt či policajтка voči Vám porušuje Vaše práva, snažte sa **zostať pokojný/-á** a slušne ho/ju na to upozornite. Povedzte mu/jej, že poznáte ich právomoci a svoje práva.

Ak sa k Vám policajt/policajтка naďalej správa tak, ako by nemal/-a, zapamätajte alebo zapíšte si jeho/jej identifikačné číslo na prednom vrecku policajnej uniformy, prípadne si poznačte číslo poznávacej značky jeho/jej policajného auta.

Ak je to možné, snažte sa **zabezpečiť si čo najviac dôkazov**. Policajta/policajtku pri výkone jeho/jej policajnej práce si môžete fotiť alebo natáčať kamerou (napr. mobilným telefónom), a to aj bez jeho/jej súhlasu, pretože je verejnou osobou a nezasahujete tým do jeho/jej súkromia. V prípade, že policajt/policajтка porušuje Vaše práva, môže byť takáto obrazová či zvuková nahrávka veľmi užitočná, ak sa neskôr rozhodnete vec riešiť. Rovnako užitoční môžu byť aj prípadní **svedkovia a svedkyne**, ktorí celú situáciu videli alebo počuli a mohli by ju dosvedčiť.

Ak ste pri zákroku polície utrpeli akékoľvek zranenie, nechajte sa čo najskôr ošetriť a lekárovi/lekárke povedzte, kto a ako Vás zranil. Lekár/lekárka túto informáciu uvedie v lekárskej správe, ktorá bude taktiež dôležitá, ak sa budete na policajta/policajtku sťažovať.

Kde sa môžete sťažovať?

Ak nie ste spokojný/-á so správaním sa polície voči Vám, ak nesúhlasíte s postupom polície, ak sa domnievate, že policajt či policajтка svojím konaním voči Vám porušili svoje policajné právomoci, dopustili sa priestupku a podobne - môžete podať **sťažnosť**.

V sťažnosti popíšte celú udalosť, uvedte miesto a čas udalosti, označte dotyčného policajta/policajtku (napr. menom a priezviskom, prípadne uvedte jeho služobné číslo) a popíšte jeho/jej konanie. Nezabudnite napísať svoje meno a kontaktné údaje.

Svoju sťažnosť pošlite na:

- útvar kontroly príslušného krajského riaditeľstva Policajného zboru,
- útvar kontroly Prezídia Policajného zboru,
- alebo priamo na **Odbor kontroly Sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra**. Sekcia kontroly a inšpekčnej služby **na úseku kontroly** vybavuje a zabezpečuje **prešetrenie sťažností** osôb na útvary Policajného zboru SR a príslušníkov/-čky Policajného zboru SR.

Adresa: Ministerstvo vnútra SR, Odbor kontroly Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava

Telefonický kontakt: na pracovisko v Košiciach: 0961 89 61000; na pracovisko v Banskej Bystrici: 0961 60 6000